

Warszawa, dnia 26.11.2018 r.

DZP-WG.600.02.213.2018

Małopolska Izba Rolnicza
Os. Krakowiaków 45a/15
31-964 Kraków

Szanowne Państwo

W odpowiedzi na pismo z dnia 29 października 2018 r., znak: 274/29/10/2018/T, przekazane w dniu 6 listopada 2018 r. do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przez Ministerstwo Środowiska, w sprawie interpretacji zapisu cyt.: „nadзор nad zwierzętami gospodarskimi pozostawionych w okresie od zachodu i wschodu słońca bez opieki” w przypadkach kiedy pasieki są ogrodzone i nadзор odbywa się sporadycznie, w kontekście szkód wyrządzanych przez niedźwiedzie, Departament Zarządzania Zasobami Przyrody w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przekazuje następujące informacje.

Na wstępie należy wyjaśnić, że sytuacje (powody), w których regionalny dyrektor ochrony środowiska może odmówić wypłaty odszkodowania wskazane są tylko i wyłącznie w art. 126 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.). Zgodnie z art. 126 ust. 6 pkt 3 lit. d ww. ustawy odszkodowanie nie przysługuje za szkody wyrządzone przez wilki, niedźwiedzie lub rysie w pogłowiu zwierząt gospodarskich pozostawionych, w okresie od zachodu do wschodu słońca, bez bezpośredniej opieki.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową (Dz. U. z 2018 r. poz. 645) nie reguluje kwestii odmowy wypłaty odszkodowania, lecz określa procedurę postępowania gdy odszkodowanie nie przysługuje.

Z uwagi na brak definicji legalnej „bezpośredniej opieki” na gruncie przepisów ustawy o ochronie przyrody zachodzi konieczność wykorzystania definicji zawartych w Słowniku języka polskiego (Internetowe wydanie słownika języka polskiego PWN, www.sjp.pwn.pl (20.11.2018)). Zgodnie z definicją „opieka” oznacza dbanie o kogoś, o coś, natomiast „bezpośredni” to dotyczący kogoś lub czegoś wprost oraz znajdujący się bardzo blisko, niczym nieprzedzielony.

Przenosząc znaczenie tych słów na grunt przepisu - art. 126 ust. 6 pkt 3 lit. d ustawy o ochronie przyrody można wywnioskować, że bezpośrednią opieką będzie nadзор człowieka lub wyszkolonego psa.

Przywołany w Państwa piśmie przykład wyrządzania szkód przez niedźwiedzie w pasiekach, które są ogrodzone, a ich nadзор odbywa się sporadycznie, nie spełnia powyższych kryteriów. Sporadycznie sprawowana opieka wrecz stoi w sprzeczności z bezpośrednią opieką od zachodu do wschodu słońca.

MAŁOPOLSKA IZBA ROLNICZA
wplynęło dnia: 3.12.2018
L. dz. 2283

Przede wszystkim należy podkreślić, że zgodnie z art. 126 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowań za szkody orzekają sądy powszechne.

Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, jedną z metod zapobiegania szkodom jest używanie ogrodzeń elektrycznych wokół pasiek. Skuteczne może być również umieszczanie uli na platformach o wysokości co najmniej 2m, zbudowanych w sposób uniemożliwiających niedźwiedziom wspinanie się na platformę. Ważną kwestią jest również lokalizacja pasiek - czy znajdują się w pobliżu zabudowy mieszkaniowej, czy może w głębi lasu. Pasieki ustawiane w lasach w obrębie ostoi niedźwiedzi powinny być szczególnie i starannie zabezpieczane.

Należy ponadto nadmienić, iż w przypadku szkód wyrządzanych w mieniu przez gatunki, za które Skarb Państwa wypłaca odszkodowania, tj. żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry, zgodnie z przepisem art. 126 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, poszkodowani mogą współdziałać z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego - z dyrektorem parku, w zakresie sposobów zabezpieczania mienia przed szkodami powodowanymi przez te zwierzęta. Według art. 126 ust. 5 uop, współdziałanie może obejmować budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom, finansowane z budżetu właściwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w ramach zawartych umów cywilnoprawnych.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie zrealizowała w 2012 r. projekt finansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie: „Ochrona dużych drapieżników poprzez działania minimalizujące konflikt człowiek hodowca - drapieżnik. W ramach projektu RDOŚ w Krakowie zakupiła 10 kompletów ogrodzeń elektrycznych, chroniących zwierzęta gospodarskie oraz pasieki przed atakami drapieżników. W ramach projektu zakupiona została również metalowa siatka, która może stanowić dodatkowy element zabezpieczający np. pasieki przed atakiem niedźwiedzi. Zarówno ogrodzenia elektryczne jak i siatka przekazane zostały hodowcom. Głównym celem projektu było wsparcie hodowców w ochronie zwierząt gospodarskich przed atakami drapieżników, wytworzenie wśród hodowców trwałego nawyku zabezpieczenia stad zwierząt gospodarskich oraz pasiek przed atakami drapieżników, a także zmniejszenie kwot odszkodowań wypłacanych ze Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez te drapieżniki.

E. Panaszewicz

Załącznik do wniosku o wypłatę odszkodowania
Zarządca Zasobów Przyrody

A. Gualski
Archiwizacja

Do wiadomości:

Ministerstwo Środowiska, Departament Ochrony Przyrody